

SAMVERKAN KYRKA-POLIS

Kyrkan och Polisen – tillsammans kan vi nå bra resultat

Under de senaste åren har företrädare för Kyrkan gjort uppskattade insatser för att ge stöd till Polisen, såväl i Polisens vardagsarbete, i utbildning som i katastrofsituationer. I Polisens uppgifter ingår att bistå människor i utsatta situationer. Polisen kan genom samarbetet med Kyrkan få stöd av en yrkesgrupp som har stor vana att möta människor i kris och dessutom en tystnadsplikt som skyddar såväl de anställda som anhöriga.

Kyrkans företrädare kan, utifrån behovet inom Polisen, ge stöd i samband med meddelande av dödsbud, medverka i det psykosociala stödet, medverka i utbildning, bistå som samtalsstöd för personalen samt på andra sätt bistå när Polisen bedömer att behov finns.

En förutsättning för att detta samarbete ska fungera väl är att Kyrkans företrädare har en bra kunskap om Polisens uppgifter, organisation, arbetssätt och arbetsvillkor. För att Kyrkans och Polisens företrädare ska kunna arbeta smidigt sida vid sida är det dessutom av stor vikt att båda parter är införstådda med varandras roller och uppdrag. Därför utbildar Rikspolisstyrelsen i samverkan med Svenska kyrkan, Svenska Missionskyrkan och Katolska kyrkan, diakoner, pastorer och präster i församlingar som vill och har möjlighet att arbeta för Polisen.

Kyrka-Polis-samverkan är inte begränsat till de ovan nämnda samfundet. Samverkan sker också med företrädare för flera trossamfund. Kyrkans företrädare kan bistå med att knyta kontakter med dessa.

Samverkansformer

På nationell nivå

Samverkan på nationell nivå sker i enlighet med den överenskommelse som tecknats av Polisen, Svenska kyrkan, Svenska Missionskyrkan och Katolska kyrkan. Samverkan sker genom en styrgrupp med representanter för dessa parter. Till sin hjälp har styrgruppen en arbetsgrupp som bl.a. planerar utbildning, nätverksmöten, m.m. I arbetsgruppen finns dessutom representanter för Polisförbundet och Statstjänstemannaförbundet.

På lokal nivå

Hur samverkan utformas inom en polismyndighet och inom ett stift/distrikt avgörs av respektive myndighet i samverkan med stiftet/distriktet. En särskild samverkansöverenskommelse bör skrivas mellan polismyndighet å ena sidan och stift/distrikt eller församling å andra sidan. Det är således polismyndigheten som avgör hur och när och till vad Kyrkans resurser ska användas med beaktande av vad Kyrkan kan och vill bistå med. Omfattningen av samverkan kan därför variera mellan Polisens myndigheter. I något fall kan Kyrkans företrädare vara en aktiv part i Polisens vardagsarbete, finnas tillgänglig på polisstationen, medverka vid utsättningar, etc. I andra fall kan medverkan begränsas till vissa specifika insatser.

POLICY FÖR SAMVERKAN KYRKA–POLIS

- Samarbetet ska vara till gagn såväl för Polisens som för Kyrkans verksamhet.
- Stödet från samfunden ska inriktas såväl mot enskilda individer som mot verksamheten i stort.
- Samverkan ska baseras på frivillighet, vilket innebär att varje polismyndighet och varje samfund på regional nivå självständigt gör en bedömning om samverkan ska inledas / utvecklas och hur denna samverkan ska utformas.
- Samverkan kan också ske med flera religiösa samfund.

Utbildning och utveckling

Rikspolisstyrelsen anordnar, i samverkan med Svenska kyrkan, Svenska Missionskyrkan och Katolska kyrkan, utbildning för diakoner, pastorer och präster som är intresserade att ställa sig till förfogande för att bistå Polisen. Kompetensutvecklingen för dessa sker främst genom grundutbildning, vidareutbildning och nätverksarbete.

Grundutbildning

Grundutbildningen, som genomförs på nationell nivå, omfattar två kursveckor med en mellanliggande praktikvecka på lokalt plan vid lämplig polismyndighet. Avsikten med utbildningen är att ge deltagarna kunskap om Polisens uppgifter, arbetsmiljö, regelverk, rutiner och organisation. Detta i syfte att samarbetet och rollfördelningen mellan Kyrkan och Polisen kan ske med förståelse för förutsättningarna inom Polisen. Utbildningen är inte en utbildning i krishantering utan deltagaren förväntas ha den kunskapen med sig vid kursstart.

Vidareutbildning

Vidareutbildning sker med viss regelbundenhet i ämnen som t.ex. samtalsmetodik, värdegrund, m.m. Vidareutbildningen sker ofta inom ramen för nätverksträffarna.

Nätverk

Diakoner, pastorer och präster som genomgått grundutbildningen träffas en till två gånger per år för att tillsammans med företrädare för Polisen och andra organisationer diskutera frågor av gemensamt intresse.

Utbildning i överlämnande av dödsbud

Diakoner, pastorer och präster har möjlighet att genomgå en tvådagarsutbildning anordnad av Rikspolisstyrelsen i överlämnande av dödsbud. Syftet med utbildningen är;

- dels att Kyrkans företrädare efter genomgången utbildning ska kunna utbilda poliser i överlämnande av dödsbud,
- dels att Kyrkans företrädare ska kunna vara en aktiv part vid överlämnande av dödsbud. Utbildningen ska ge förståelse för Polisens arbetsuppgifter i samband med ett överlämnande samt tydliggöra Kyrkans respektive Polisens roller.

Information om aktuella utbildningar – se respektive samfunds hemsida.

Frågor och svar

? Om Polisen tar med en diakon, pastor eller präst från nätverket Kyrka-Polis i samverkan vid överlämnande av dödsbud, förbigår man då den lokala församlingsdiakonen, pastorn, prästen?

Nej, om man tar med diakoner, pastorer eller präster som tillhör nätverket är dessa noga med att förmedla kontakt med den lokala församlingen som så önskas. Den medföljande diakonen, pastorn, prästen förmedlar dessutom, vid behov, kontakten till alla de olika trossamfundet som är berörda.

? Hur kan diakon, pastor, präst som gått grundutbildningen vara en del av Polisens psykosociala stöd?

Diakonen, pastorn, prästen kan vara en samtalspartner/medmänniska som kan ge den polisanställda ett kvalificerat stöd vid olika svåra situationer. Dessa stödsamtal har sin utgångspunkt i den polisanställdes upplevelse av sin situation och sina behov. Självklart kan diakonen, pastorn, prästen också vara ett samtalsstöd till de anhöriga.

? Har de diakoner, pastorer, präster som bistår Polisen någon legitimering?

I och med att diakonen, pastorn, prästen går Rikspolisstyrelsens grundutbildning och finns med i nätverket så är denne legitimerad att verka i arbetet mellan Kyrkan och Polisen. De diakoner, pastorer, präster som gått dödsbudsutbildningen har legitimering att medverka i dessa situationer.

? Vem betalar de insatser som görs av diakon, pastor, präst ?

Kyrkan betalar lönen och arbetstiden för diakonen, pastorn, prästen i det normala samarbetet mellan samfundet och polisen som anges i den lokalt skrivna överenskommelsen. Polisen kan stå för de kostnader som föranleds av insatser utöver överenskommelsen. Polisen svarar även för kostnaderna för utbildningar och nätverksträffar för de diakoner, pastorer, präster som ämnar delta i nätverket Kyrka-Polis i samverkan.

? Har samfundens företrädare tystnadsplikt?

Ja. Präster och pastorer har absolut tystnadsplikt och diakoner omfattas av tystnadsplikt enligt sekretesslagen. Vid enskilt samtal, bikt eller själavård har pastor och präst vittnesbefrielse enligt rättegångsbalken.

? Fungerar samverkan mellan Kyrkan och Polisen på samma sätt i hela Sverige?

Nej. Eftersom det ligger på respektive polismyndighet och respektive församling/distrikt/stift att bestämma om och hur man vill samverka, är inte nätverket heltäckande i Sverige. Polismyndigheternas olika behov påverkar också innehållet i samverkan. Men, varje polismyndighet har möjligheten att delta i samverkan mellan Kyrkan och Polisen.